

חוזר מנכ"ל

גליון 27 | אוקטובר 2017

קשת | האגודה למען הקשיש תל אביב-יפו (ע"ר)

דבר המנכ"ל

שלום חברים,

בערב החג פורסמה כתבה בעיתון "הארץ", שבה סופר על זקנים הנמצאים בבתי אבות ובמוסדות אחרים ונשארים שם גם בחג כי זה יותר נוח למשפחות, כי הטיפול בהם מעיק, או כי הילדים לא מוכנים להחליף חיתולים... אישה בת 84 צוטטה אומרת, שהנכדים אפילו לא מצלצלים, כי אם מצלצלים צריך להזמין והם לא רוצים אישה זקנה איתם בחג. אל מול החושך הגדול הזה, אני רוצה לומר **תודה** גדולה לכל אלה שבמקום לחגוג עם משפחתם עשו אור גדול וחגגו את החג עם הדיירים שלנו במוסדות הרפואיים, לכל מי שדאג לא רק לטיפול המתאים, אלא גם שהחג ייראה יפה, יהיה טעים וירגיש נעים.

כולנו יודעים את מה שמחקרים מלמדים, שאחת הבעיות הקשות ביותר של אנשים זקנים היא הבדידות ושבעיה זו מעיקה עליהם יותר מכל בעיה אחרת. כשאני קוראת דברים אלה אני גאה עוד יותר בעובדה, שאנחנו – אתם – מספקים סביבה תומכת לדיירים שלנו ושבמסגרתם ובמרכזי היום שלנו הזקנים משתתפים בפעילויות חברתיות, במסיבות ובאירועים, הדוחקים את הרגשת הבדידות.

אם נסתכל בעיניים לשגרה שתבוא אחרי החגים, הרי שמיד לאחר סוכות, כמו בכל שנה, נתחיל בתהליך הערכת עובדים.

שיהיו חגים שמחים ושגרה מבורכת,

שלכם,

אתי פרחי-זהבי

מבדקים פנימיים בלה גרדיה

אנו שמחים להעמיק ולהרחיב את תהליך הטמעת מערכת האיכות של קשת במרכז לה גרדיה. כחלק מתהליך זה, נערוך במרכז הגריאטרי לה גרדיה מבדק פנימי בתאריכים 22/10, 23/10 בין השעות 9:00 ל-12:00 בתחומים: סיעוד, ריפוי בעיסוק ותזונה.

המבדק מהווה כלי המשקף תמונת מצב קיים בתחום האיכות במוסד, ובעזרת ממצאיו ניתן למקד את מאמצי השיפור בתחומים שנבדקו ובתחומים משיקים.

בהצלחה רבה לנבדקים!

נהלים

להלן רשימת נהלים חדשים, שמותיהם ומספריהם, שעודכנו/נוספו בחודש האחרון:

מטרות הנהל	שם הנהל	מס' הנהל
4.01	נוהל אי-התאמה, תלונה ואירוע חריג	הגדרת תהליך מוסדר לדיווח ולטיפול באירועים חריגים, באי-התאמות ובתלונות. נוהל קיים עודכן.
3.02	נוהל מכרזים	הגדרת תהליך מוסדר לקיום מכרז בקשת. נוהל קיים עודכן.

גישה לנהולי קשת במחשב: שימו לב, גישה לנהולי קשת במחשב מופיעה על גבי שולחן העבודה בשני אופנים:

1. אייקון chrom הקרוי **תוכן נהולי ISO קשת**. לקריאת הנהלים יש להיכנס לאייקון < חיפוש הנהול הרלוונטי על פי מס' נהול < פתיחת הקישורית.
 2. אייקון explorer הקרוי **תוכן נהולי ISO קשת**. לקריאת הנהלים יש להיכנס לאייקון < חיפוש הנהול הרלוונטי על פי מס' נהול < פתיחת הקישורית.
- על כל תקלה בגישה לנהלים, יש להודיע מיידית לטל אלחיאני, רכזת איכות. טלפון: 03-5133418, דוא"ל: tal@keshetaguda.org.il

הדרכה

הדרכות שבוצעו במהלך ספטמבר 2017

הדרכה בנושא איכות התקיימה בגבעת השלושה בתאריך 24/9/17, במסגרת ישיבת אחים אחראי מחלקה. הנושאים שעלו: מערכת איכות קשת, הטמעת נהלים, דיווח אירועים חריגים, תלונות ואי-התאמות במסגרת ישיבת צוות לאחים אחראי מחלקה. כמו כן, בהדרכה השתתפו מנהלת הסיעוד וסגניתה. מדריכה: טל אלחיאני, מנהלת הבטחת איכות והדרכה בקשת.

הדרכה זהה תיערך בצהלון במסגרת ישיבת צוות לאחים אחראי מחלקה בתאריך 1/10/17 בין השעות 10:00 ל-11:00, בהשתתפות אחים אחראי מחלקה, האחיות הראשית וסגניתה.

הדריכה: טל אלחיאני.

הדרכה זהה תתקיים בלה גרדיה במסגרת ישיבת צוות לאחים אחראי מחלקה במהלך חודש נובמבר 2017. הודעה על תאריך מדוייק תימסר בהמשך.

הדרכת הדגמה של מכון "צבר רפואה": בתאריך 26/9/17 התקיימה בצהלון הדרכה של חברת "צבר רפואה", בראשותו של ד"ר רוני צבר. החברה מובילה כיום את השדה המקצועי בתחום הטיפול הפליאטיבי.

מטרת ההדרכה: התנסות בהדרכה מקצועית בתחום הפליאטיבי כחלק מבדיקת ערוצים לשיתופי פעולה אפשריים להדרכת עובדי קשת על ידי "צבר רפואה".

המפגש התקיים בהנחייתה של ענת אגמור, עובדת סוציאלית קלינית MSW ומנחת קבוצות, חברת "צבר רפואה".

הדרכות צפויות בחודש אוקטובר

למידת עמיתות למנהלות בתחום הסיעוד תתקיים בתאריך: 18/10/17 שעה 14:00 בגבעת השלושה (לתשומת לבכם: הפגישה הייתה אמורה להתקיים ב-19/9/17 בגבעת השלושה ובוטלה).

זהו המפגש השלישי בסדרת מפגשים דומים, ומטרתו קידום הידע הארגוני בתחום הסיעוד, התמקצעות סקטור הסיעוד, חשיבה משותפת לשם הפקת לקחים ארגונית בנושאים שונים, ועוד.

משתתפות: אחיות ראשיות, סגניותיהן, אחיות קליניות במוסדות קשת. במפגש הקרוב תשתתף מנכ"לית קשת. המפגש יונחה על ידי טל אלחיאני.

מניעת הטרדה מינית: בתאריך 30/10/17 בשעה 13:30 תתקיים הרצאה בנושא בגבעת השלושה.

מרצה: ליאור גל כהן - מנחת קבוצות ויועצת ארגונית (M.A.) המתמחה בהדרכות ובהרצאות בתחום ובייעוץ בנושא לארגונים. תוכן ההרצאה: הטרדה מינית היא התנהגות אסורה בחוק. מטרת ההרצאה - הסברת החוק, הבנת דרכי מניעת תופעת ההטרדה המינית ודיון על דרכי טיפול במקרה שבו הוגשה תלונה. חצי השעה האחרונה להרצאה תוקדש למנהלים ולדיון בנושא אחריותם החוקית בנושא.

חובת השתתפות: עובדי גבעת השלושה ומנהלים, וכן כל עובדי קשת שלא השתתפו בהרצאות קודמות שנערכו בצהלון ובלה גרדיה.

פינת המתנדבים

במרכז הגריאטרי רפואי צהלון

- ✓ בספטמבר ביקרה בצהלון קבוצה גדולה של מתנדבים מטעם בנק לאומי. במסגרת הפעילות התקיימה שירה בציבור בחצר בית האבות, לדיירים חולקו שירונים והוגש כיבוד.
- ✓ את השנה החדשה קיבלו בבית האבות בסדנת מדיטציה נוספת של קבוצת "הבית בגלעד".
- ✓ תלמידי כיתות י"ב מצפון הארץ באו לשמח את הדיירים בשירה ובנגינה. הדיירים נהנו מאוד מהמפגש וגם התלמידים.
- ✓ תיכון עירוני א' חוזר להתנדבות בצהלון, והפעם התנדבות שנתית של שתי שכבות בכל מוסדות העמותה. התלמידים יגיעו אחת לחודש לבצע פעילויות מתחלפות ומגוונות. הניסיון של שנה שעברה היה מצוין ואנו בטוחים שגם השנה תהיה זו חוויה מרגשת הן לקשישים והן לתלמידים.
- ✓ סטודנטים לפסיכולוגיה מהמרכז הבינתחומי בהרצליה יגיעו ליום פעילות בצהלון באמצע אוקטובר.

פינת השוויץ

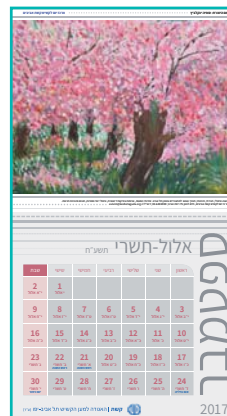
חגיגת סוף הקיץ ותחילת השנה החדשה במרכז היום קשת אביבים

חגיגה שמחה במיוחד נערכה במרכז היום אביבים לציון סוף הקיץ המתקרב ותחילת השנה החדשה. חברי המרכז, בליווי ילדיהם, נכדיהם וניניהם הגיעו למסיבה וקיימו פעילויות משותפות, צפו בסרט אנימציה חדש, בהשתתפות שחקנים קשישים מהמרכז, נהנו מהופעת החוג לתיאטרון של המרכז והבטיחו, לסיום, להגיע כולם באותו היום ובאותה השעה גם בשנה הבאה.

לוחות שנה פרי עבודתם של דיירי קשת

השנה, לראשונה, הפקנו לוחות לשנת תשע"ח שבהם יצירות של דיירי מוסדות קשת. הלוחות הופצו למוסדות השונים ולידידי קשת וזכו לתגובות נלהבות. להלן הצצה ללוחות.

היכנון לטיול לעובדי קשת

אנו שמחים לבשר, כי ביום שלישי ה-14.11.17 נצא לטיול מהנה באזור ים המלח. פרטים מדויקים יימסרו בקרוב!!

שעון חורף

בלילה שבין ה-29 באוקטובר ל-30 באוקטובר, ט' בחשוון התשע"ח, בין שבת לראשון, יחל שעון החורף. המשמעות היא שבשעה **2:00 לפנות בוקר** יש להזיז את השעון שעה אחת לאחור. עוד שעת שינה לישנים ועוד שעת עבודה לעובדים במשמרת הזו.

שעון החורף ימשך עד לתאריך 23.3.18.

חופשה מרוכזת בסוכות

משרדי המטה יהיו סגורים בסוכות לרגל חופשה מרוכזת. בשאר היחידות לוח החופשות ייקבע על ידי מנהלות היחידות.

נקלטו במערכת ומאחלים להם הצלחה

- ✓ אזברגה אמונה, אחות מוסמכת, גבעת השלושה
- ✓ מתיקו גבייאנש, כוח עזר, גבעת השלושה
- ✓ שיפראו זינאש, כוח עזר, גבעת השלושה
- ✓ בירהאנו קנו, עובדת משק, גבעת השלושה
- ✓ פולט לוי, עובדת משק, גבעת השלושה
- ✓ אבו זייד עטאף, כוח עזר, צהלון
- ✓ חסן היבא, פיזיותרפיסטית, צהלון
- ✓ נוביצ'ונוקה ולנטינה, כוח עזר, צהלון

לקשת האגודה למען הקשיש דרושים

- ✓ כוחות עזר/מטפלים בתל אביב ובפתח תקווה במשרה מלאה.
- ✓ אחים מוסמכים בתל אביב ובפתח תקווה במשרה מלאה.
- ✓ עובדת סוציאלית למשרה מלאה בלה גרדיה.
- ✓ עובדת סוציאלית ל-50% משרה – ממלאת מקום בתקופת חל"ד בצהלון.
- ✓ עובדת סוציאלית ל-65% משרה למרכז יום אביבים.
- ✓ שומר ל-75% למשרה בצהלון.
- ✓ מזכירה ב-60% משרה (אחה"צ) למועדון אביבים.

העבודה מיועדת לגברים/נשים כאחד.

להגשת מועמדות יש לפנות ל: yosi@keshetaguda.org.il

ברכות ואיחולים

השתתפות בצער

- ✓ כהן ציפורה – לפטירת האחות
- ✓ לריסה אדז'נסקי – לפטירת האם

ברכות לעובדים

- ✓ צגאייה ייזנה – להולדת הבת
- ✓ עסלי מוחמד – לנישואין
- ✓ נטר צוף – לנישואין
- ✓ וולקנדוב חנה – להולדת הבן
- ✓ תגריד אל פאקיר – להולדת הבן

ימי הולדת (חודש אוקטובר)

✓ חסקינד ילנה	✓ טורוחוב אולגה
✓ נוביצ'ונוקה ולטינה	✓ מורביוב אולגה
✓ נגייב פבל	✓ לובנדייבסקי אנטולי
✓ אגייב רוזה	✓ מירוצ'ניק טטיאנה
✓ רובסקי רוזליה	✓ בלאיי מנטסנוט
✓ אדם עובדיה	✓ אספוו סלמווית
✓ בנגייב שיריו	✓ אנדרוסנקו סבטלנה
✓ גוספס סבטלנה	✓ פרדס דינה
✓ דאלי מאיה	✓ גורי יצחק
✓ טן אולגה	✓ סלאמה מוחמד
✓ רביע זהבה	✓ עזב אמאני
✓ מקלף חוה	✓ לזמי יוסף
✓ עיראקי אחמד	✓ דריאחלוב סבטלנה
✓ רז זוהר	✓ אבראהים ביאן
✓ שפטר ילנה	✓ סכחפי אמירה
✓ קליס אדוארד	✓ לורבר אורי
✓ בזשוילי אטרי	✓ זלדיס מרינה
✓ חפאגי תמאם	✓ נטר גיל צוף
✓ סמסונוב אלוירה	✓ ביבצייב לאה
✓ קובלנקו רימה	✓ זמירו אמיר

חוזר זה נכתב בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד והוא מיועד לגברים ולנשים במידה שווה.

מהעשייה שלנו

מחקר חדשני על ההשפעות ארוכות הטווח של רישום לא נאות של תרופות שיחה עם המנהל הרפואי של בית החולים הגריאטרי קשת גבעת השלושה, פתח תקווה

ד"ר קלנדריוב: "לא פעם, הפחתה בתרופות גורמת להטבה במצב הקשיש"

ב-2012 הגיעה אלינו פנייה מדבורה פרנקנטל, פרמקולוגית שרצתה לעשות את עבודת הדוקטורט שלה אצלנו, עם הצעה לערוך מחקר על ההשפעות ארוכות הטווח על קשישים כתוצאה מרישום לא נאות של תרופות. אגב, היום ד"ר פרנקנטל עובדת באגף לגריאטריה במשרד הבריאות. הנהלת קשת קיבלה את הרעיון בברכה. ד"ר יפה לרמן ופרופסור יהודה לרמן, מהפקולטה לרפואה באוניברסיטת תל אביב, הצטרפו ליוזמה ובשיתוף פעולה איתנו החל המחקר, שאנחנו עדיין ממשיכים בו.

האם התופעה של רישום לא נאות של תרופות היא תופעה נפוצה?

מסתבר, שרישום לא נאות של תרופות בקשישים היא תופעה עולמית ונפוצה, המגיעה לשיעור הימצאות של 23.7%-70% במוסדות גריאטריים.

מהו בעצם רישום לא נאות של תרופות?

המושג "רישום לא נאות" של תרופות כולל מצבים של: רישום תרופה שאינה נחוצה; אי-רישום תרופה נחוצה; רישום מוטעה שעל הן תרופה שאינה מתאימה לטיפול בבעיה הרפואית לה יועדה או שהמינון לא מתאים; תגובות שליליות לתרופה כתוצאה מאינטראקציה עם תרופות אחרות ומעקב בלתי נאות אחר הטיפול התרופתי. רישום לא נאות של תרופות מהווה גורם סיכון לתחלואה, לתמותה, לשימוש מוגבר בשירותי מערכת הבריאות ולהוצאה כספית ניכרת.

ב-2008 תוקפו באירופה כלי סקר לרישום לא נאות של תרופות בקשישים (בשם (STOPP/START), הכוללים 65 קריטריונים לרישום לא נאות של תרופות ו-22 קריטריונים שבהם צריכות להינתן תרופות חיוניות למחלות שונות.

קשישים רבים ליטול תרופות. מי מאתנו לא מכיר את התופעה, שקשיש יושב במסעדה, מוציא מתיקו קופסה קטנה ומניח כדורים שונים ליד הצלחת, אותם הוא נוטל לפני הארוחה, במהלכה או אחריה. האם זה טוב עבורו? וכיצד כל הכדורים האלה משפיעים על התפקוד הכללי שלו, על מצב רוחו, על התיאבון שלו ועל יכולתו להירדם בלילה? את התופעה הזאת החליטו לחקור בבית החולים הגריאטרי קשת גבעת השלושה. כדי לשמוע על המחקר החדשני נפגשתי עם אחד החוקרים המבצעים את המחקר - ד"ר אדוארד קלנדריוב, המנהל הרפואי של בית החולים הגריאטרי קשת גבעת השלושה שבפתח תקווה.

ד"ר קלנדריוב הגיע לישראל מאוזבקיסטן בשנת 1991, בהיותו בן 41. בטשקנט, עיר הולדתו, עבד כמרצה באוניברסיטה המקומית וכמומחה למחלות זיהומיות, ופרסם מאמרים רבים. בהגיעו לארץ התלבט באיזה כיוון להמשיך ולאור התובנה, שתוחלת החיים עולה ואוכלוסיית המבוגרים גדלה והולכת בהתמדה, החליט לעשות הסבה ולהתמחות בגריאטריה. מאז, מזה 23 שנים הוא עוסק בתחום זה ו-17 שנים הוא המנהל הרפואי של בית החולים הגריאטרי קשת גבעת השלושה.

"השאיפה שלי" הוא אומר "להפוך את גבעת השלושה למרכז ידע בתחום הגריאטריה". במסגרת זו, מתקיים כל שנה (מזה תשע שנים) כנס מקצועי, המיועד לרופאים ולצוותים פארא-רפואיים, המתוכנן על ידי פרופסור שלמה נוי, מנהל בית החולים השיקומי במרכז הרפואי שיבא תל השומר, שהוא יועץ מקצועי בגבעת השלושה. השנה הכנס עוסק במחלת האלצהיימר.

כיצד הגעתם אל נושא המחקר: השפעות ארוכות טווח של רישום לא נאות של תרופות?

שלוש שנים. זהו מחקר ראשוני בעולם, שכן אין בספרות המקצועית תיעוד על מחקר עוקבה, כלומר מחקר שעקב אחר מטופלים שעברו התערבות תרופתית, כתוצאה מיישום הקריטריונים של STOPP/START אחרי שלוש שנים מיום ההתערבות.

במילים פשוטות, אתה יכול להסביר לנו מה התובנות שלך מהמחקר?

ראשית, חשוב לדעת, שתרופות עלולות לגרום נזק. לכל התרופות כמעט יש תופעות לוואי ולכל תרופה יש אינטראקציות עם תרופות אחרות ועם האוכל. לכן צריך להפעיל שיקול דעת רציני בעת מתן תרופות לאדם קשיש, לשקול מתן טיפול תומך (פליאטיבי) במקום תרופות וכיום יש מודעות גוברת והולכת לטיפול תומך וגם משרד הבריאות דוגל בכך. לפעמים שוכחים להפסיק את התרופה ואדם נוטל תרופה, למשל ברזל, במשך זמן ממושך ללא צורך. אני מאמין שרופא טוב הוא רופא שממעיט בתרופות ושכל הזמן צריך להסתכל על החולה ולא על המחלה ולשקול מה במקרה המסוים הזה טוב יותר לחולה ולא מה מקובל לתת במחלה כזאת ואחרת. דבר נוסף, לא צריך למהר ולשלוח את הקשיש לבית חולים. הרבה פעמים טיפול בבית האבות יותר טוב גם לחולה וגם למשפחה. מצאנו קורלציה בין אשפוז בבית חולים לבין הגברת התמותה. מעבר לכל אלה, ההוצאה הכספית על תרופות יורדת כאשר מפעילים שיקול דעת בעת רישום תרופות ולא על כל תופעה שהזקן מתלונן עליה מיד רושמים תרופה. לא פעם אנחנו רואים שאדם שמפחיתים לו את התרופות מרגיש יותר טוב. אדם זקן זקוק לתשומת לב והרבה פעמים מתן תשומת לב, הקשבה לזקן והתייחסות אליו כאדם יכולה לחסוך במתן תרופות. מה שאני אומר, שהצוות הרפואי צריך לחשוב היטב לפני רישום תרופות ולקיים מעקב אחרי האדם, כדי להפסיק את התרופות בזמן.

שימי לב להבדלים במספר הקריטריונים. הרבה פחות קריטריונים להוספת תרופות מאשר להפסקתן! כל קריטריון מלווה בהסברים ובקישור למאמרים מקצועיים, המתקפים את הסיבות למתן או לאי-מתן התרופה.

כיצד התנהל המחקר שלכם?

בשלב הראשון בדקנו את כל הקשישים המאושפזים אצלנו, ב-12 מחלקות סיעודיות שונות, 359 איש, כולם בשנות ה-80 לחייהם. רשמנו מה כל אחד מקבל ועל מה לדעתנו ולאור שיקולים מקצועיים אפשר לוותר. חילקנו את הקשישים באופן אקראי לשתי קבוצות: קבוצת התערבות, בה נעשתה התערבות תרופתית להפחתת התרופות לפי הקריטריונים של STOP/START וקבוצת ביקורת, בה לא נעשה שינוי. התחלנו להפחית את כמות התרופות של הקשישים בקבוצת המחקר ובדקנו, במשך שנה, כיצד ההפחתה משפיעה על התפקוד הכללי של הקשיש, על אשפוזים חוזרים, על תוחלת החיים ועל איכותם.

ומה היו הממצאים שלכם?

ראשית, אציין, כי כל הממצאים מפורסמים במאמרים מקצועיים בכתבי עת בעולם וגם הוזמנו לכנס בין-לאומי והסברנו על המחקר ותוצאותיו. התגלו כמה ממצאים. ראשית, ברוב המקרים, עם ההפחתה בתרופות, הייתה הטבה במצבם של הקשישים; שנית, ההוצאה הכספית הממוצעת על תרופות ירדה ב-103 ש"ח לקשיש בחודש בקבוצת ההתערבות. שלישי, ממוצע מספר הנפילות ירד בקבוצת ההתערבות בצורה מובהקת, שכן לא פעם ערבוב של תרופות משפיע על חוסר יציבות ועל שיווי המשקל והקשיש נוטה יותר לנפילות. לא נמצא הבדל במספר האשפוזים, ברמת הפעילות של האדם ובאיכות החיים. המחקר הזה התקיים במשך שנה, בין 2012 ועד סוף 2013. בשלב השני של המחקר, בדקנו רישום לא נאות של תרופות ושרידות באותו מדגם של קשישים אחרי